

36. Ders (7 Nisan 1989 tarihli ders notu)

Dersin konusu:

1. Geçişli fiiller

2. 10 ve katları olan sayılar

فِي الْغُرْفَةِ فَتَاتٌ وَاقِفَةٌ أَمَامَ النَّافِذَةِ
Fi'l-gurfeti fetâtun vâkifetun emâme'n-nâfizeti.
Odada, pencerenin önünde duran bir kız var.

مَنْ تِلْكَ الْفَتَاتُ الَّتِي تَقِفُ أَمَامَ النَّافِذَةِ ؟ هَلْ هِيَ بِنْتُ مَرْيَمَ ؟
Men tilke'l-fetâtu'lletî tekifu emâme'n-nâfizeti? Hel hiye bintu Meryeme?
Pencerenin önünde duran şu kız kim? Meryem'in kızı mı?

مَنْ هِيَ الْفَتَاتُ الَّتِي عِنْدَكَ ؟
Men hiye'l-fetâtu'lletî indeke?
Yanındaki kız kim? (Bu soru bir erkeğe soruluyor)

Senin yanında	Bi cânibi ke	بِجَانِبِكَ
Senin yanında	Cenbe ke	جَنْبُكَ
Senin sağında	Alâ yemîni ke	عَلَى يَمِينِكَ

Senin solunda	Alâ yesâri ^{ke}	عَلَى يَسَارِكَ
---------------	--------------------------	-----------------

Not: üstteki 4 ifadede konuştuğumuz kişi, erkektir.

(-^{Ke} zamiri, “senin” anlamındadır, karşımızdaki erkeğe söylerken kullanırız)

Kadın için –ki kullanılır. (Alâ yesâri^{ki}: senin solunda)

مَنْ هُوَ الرَّجُلُ الَّذِي بِالْبَابِ ؟ (عَلَى الْبَابِ)
Men huve'r-raculu 'llezî bi'l-bâbi? (ale'l-bâbi)
Kapıdaki adam kim?

مَنْ هُوَ الرَّجُلُ الَّذِي أَمَامَ فَرِيدٍ؟
Men huve'r-raculu'llezî emâme Ferîdin?
Ferid'in önündeki adam kim?

مَنْ هُوَ الرَّجُلُ ذُو النَّظَّارَةِ الَّذِي عَلَى الْبَابِ ؟
Men huve'r-raculu zu'n-nazzâratî ellezî ale'l-bâbi?
Kapıdaki gözlüklü adam kim?

جَاءَتْ دِيْلَكَ بِأَبِيْهَا إِلَى الْكُلِّيَّةِ

Caet Dilek bi ebîha ile'l-kulliyyeti

Dilek babasını fakülteye getirdi.

دَخَلَتْ آيْسُونُ بِصَدِيقَتِهَا إِلَى غُرْفَةِ الْإِسْتِقْبَالِ

Dahalet Aysun bi sadîkatihâ ilâ gurfeti'l-istikbâli.

Aysun, kız arkadaşını misafir odasına soktu.

أَذْهَبَ الدَّوَاءُ أَلْمِي

Ezhebe'd-devâu elemî.

İlaç ağrımı giderdi.

أَخْرَجَتِ الْمِفْتَاحَ مِنْ جَيْبِهَا وَفَتَحَتِ الْبَابَ.

Ahraceti'l-miftâha min ceybihâ ve fetahati'l-bâbe.

(Kadın) anahtarı cebinden çıkardı ve kapıyı açtı.

وَ أَدْخَلَتْهُ فِي جَيْبِهَا مِنْ جَدِيدٍ

Ve edhalethu fî ceybihâ min cedîdin

(Kadın) onu yeniden cebine soktu.

ذَهَبُوا بِالْبَنَاتِ إِلَى الْمَدْرَسَةِ

Zehebû bi'l-benâti ile'l-medraseti.

Kızları okula götürdüler.

جَاءُونِي بِسَاعَةٍ ذَهَبِيَّةٍ كَهْدِيَّةٍ

Câûnî bi sâatin zehebiyyetin ke hediyyetin.

Bana hediye olarak altın bir saat getirdiler.

كَمْ دَرَجَةً نَلْتُ فِي الْإِمْتِحَانِ السَّابِقِ؟

Kem deraceten nilte fi'l-imtihâni's-sâbiki?

Geçen imtihandan kaç aldın?

(Bu soru bir erkeğe soruluyor)

نَلْتُ دَرَجَةً جَيِّدَةً ، أَمْ لَيْسَ كَذَلِكَ ؟

Nilte deraceten ceyyideten, e leyse kezâlik?

İyi not aldın, değil mi?

(Bu soru bir erkeğe soruluyor)

لَا ، لَمْ أَنْلِ دَرَجَةً جَيِّدَةً لِلْأَسَفِ .

Lâ. Lem enel deraceten ceyyideten li'l-esefi.

Hayır, maalesef iyi not almadım.

نَلْتُ خَمْسَةً وَعِشْرِينَ مِنَ الْمِائَةِ

Niltu hamseten ve işrîne mine'l-mieti.

100 üzerinden 25 aldım.

كَمْ دَرَجَةً يَجِبُ عَلَيْكَ أَنْ تَنَالَ عَلَى الْأَقَلِّ فِي الْإِمْتِحَانِ الثَّانِي؟

Kem deraceten yecibu aleyke en tenâle ale'l-ekalli fi'l-imtihâni's-sânî?

İkinci imtihanda en az kaç alman gerekir?

(Bu soru bir erkeğe soruluyor)

كَمْ يَجِبُ عَلَيْكَ أَنْ تَنَالَ عَلَى الْأَقَلِّ فِي الْإِمْتِحَانِ الثَّانِي؟

Kem yecibu aleyke en tenâle ale'l-ekalli fi'l-imtihâni's-sânî?

İkinci imtihanda en az kaç alman gerekir?

(Bu soru bir erkeğe soruluyor)

يَجِبُ أَنْ أَنْالَ خَمْسَةً وَثَلَاثِينَ عَلَى الْأَقَلِّ

Yecibu en enâle hamseten ve selâsîne ale'l-ekalli.

En az 35 almam gerekir.

نَلَّ خَمْسَةً وَ ثَلَاثِينَ وَ أُدْخِلَ فِي الْإِمْتِحَانِ النَّهَائِيِّ مِنْ فَضْلِكَ

Nel hamseten ve selâsîne ve udhul fi'l-imtihâni'n-nihâiyyi min fadlike.

35 al ve son imtihana (finale) gir lütfen. (Bu cümle bir erkeğe söyleniyor)

Fiil:

Emir	Mastar	Muzari fiil (Şimdiki zaman)	Mazi fiil (Geçmiş zaman)
نَلَّ	نَيْلٌ	يَنَالُ	نَالَ (دَرَجَةً)
Nel	Neyl	Yenâlu	Nâle (deraceten)
Al	Almak	Alıyor	(Not) Aldı

Kelimeler:

Türkçesi	Okunuşu	Arapçası
Not	Derace	دَرَجَةٌ
Notlar	Deracât	دَرَجَاتُ
Kötü, fena	Radî	رَدِيئٌ
Bin 1000	Elf	أَلْفٌ
Binler	Âlâf	آلَافٌ

Et	Lahm	لَحْمٌ
...’e baktı	Nazara ilâ...	نَظَرَ إِلَى ...
...’i kontrol etti, tetkik etti	Nazara fî ...	نَظَرَ فِي ...
Metre	Mitr	مِثْرٌ
Metreler	Emtâr	أَمْتَارٌ

UKÛD: (10 ve katlarına verilen Arapça isimdir)

Türkçe karşılığı	Okunuşu	Mansub ve mecrur halde harfle yazılışı	Okunuşu	Merfu halde harfle yazılışı	Arapça rakam
20	Işrîne	عِشْرِينَ	Işrûne	عِشْرُونَ	٢٠
30	Selâsîne	ثَلَاثِينَ	Selâsûne	ثَلَاثُونَ	٣٠
40	Erbaîne	أَرْبَعِينَ	Erbaûne	أَرْبَعُونَ	٤٠
50	Hamsîne	خَمْسِينَ	Hamsûne	خَمْسُونَ	٥٠
60	Sittîne	سِتِّينَ	Sittûne	سِتُّونَ	٦٠
70	Seb’îne	سَبْعِينَ	Seb’ûne	سَبْعُونَ	٧٠
80	Semânîne	ثَمَانِينَ	Semânûne	ثَمَانُونَ	٨٠
90	Tis’îne	تِسْعِينَ	Tis’ûne	تِسْعُونَ	٩٠
100	Miete-Mieti	مِائَةٌ - مِائَةٌ	Mietu	مِائَةٌ	١٠٠

يَجِبُ نَيْلُكَ

Yecibu neyluke

Alman lazım (Bu cümle bir erkeğe söyleniyor)

يَجِبُ أَنْ أُنَالَ خَمْسَةً وَخَمْسِينَ عَلَى الْأَقَلِّ

Yecibu en enâle hamseten ve hamsîne ale'l-ekalli

En az 55 almam lazım.

مَجْمُوعُ الدَّرَجَتَيْنِ اللَّتَيْنِ تَنَالُهُمَا فِي الْإِمْتِحَانَيْنِ الْأَوَّلِ وَ الثَّانِي يَجِبُ أَنْ يَكُونَ سِتِّينَ عَلَى الْأَقَلِّ.

Mecmûğu'd-deraceteyni'lleteyni tenâluhumâ fî'l-imtihâneyni'l-evveli ve's-sâni yecibu en yekûne sittîne ale'l-ekalli.

1. ve 2. İmtihandan aldığın notların toplamının en azından 60 olması gerekir. (Bu cümle bir erkeğe söyleniyor)

Kaynak:

İstanbul Üniversitesi emekli okutmanı Mustafa Seçkin'in derslerinde tuttuğum notlardan derlemedir. Mustafa Seçkin hakkında bilgi için tıklayınız:

http://www.istanbul.edu.tr/edebiyat/bolum_sayfasi/dogudilleri/emektar_hocalar.htm

<http://www.istanbuldakianadolu.com/istanbul/fethi-gemuhluoglunu-mustafa-seckinle-tanimak/>

Hazırlayan: Enise Sema Gonca

Eylül - 2011

araphocam@yahoo.com

Hazırladığım tüm dosyalara ulaşmak için tıklayın:

<http://www.materyal.org.tr/arapca/dosyalar.php?uk=380000>